

Nuoret maakuntia tekemässä - osallisuutta ja ideoita

Demokratiapäivä
17.10.2017

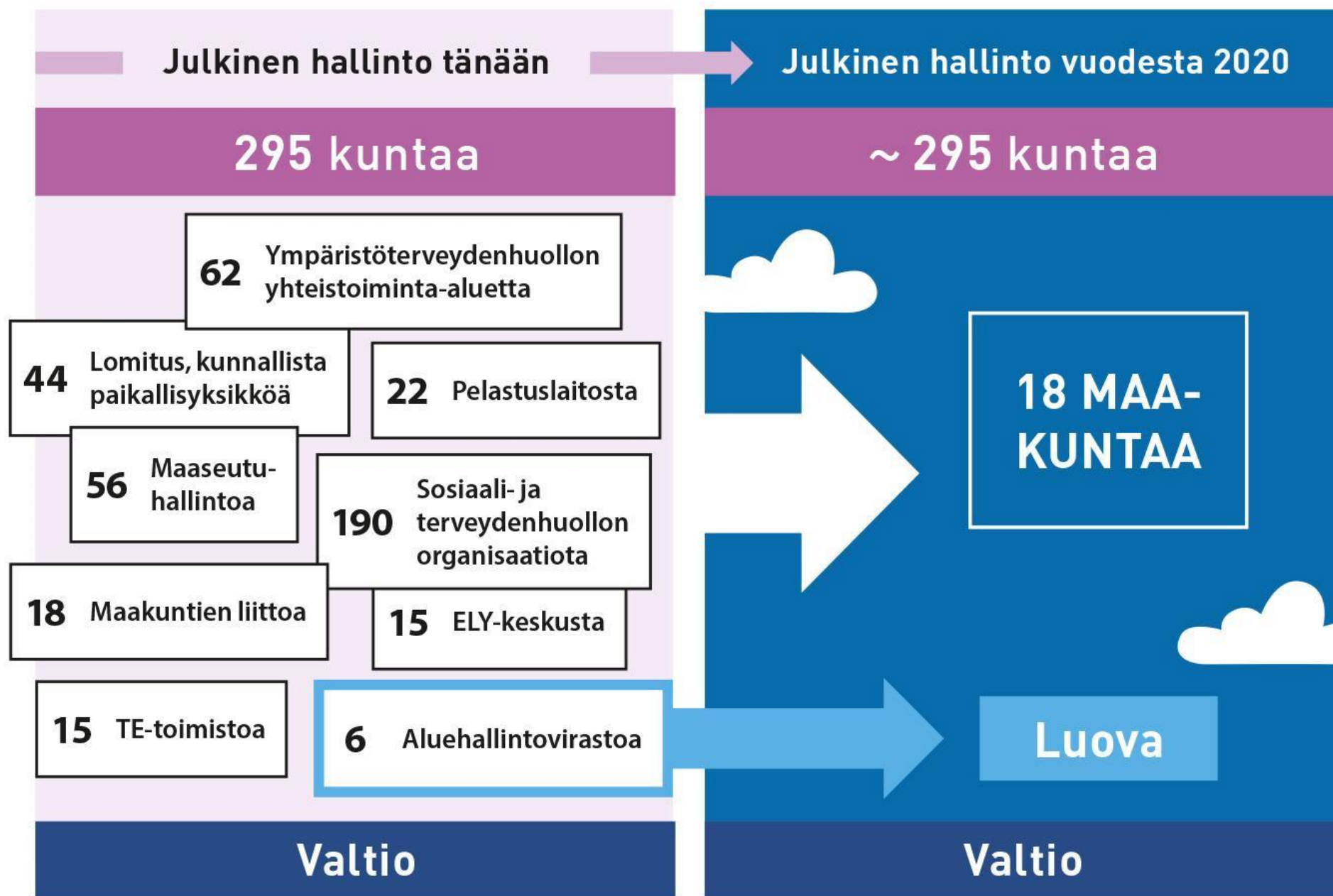
Meidän iltapäivän ohjelma:

- ✓ Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset nuoriin
- ✓ Maakuntanuvat-hankkeen esittely
- ✓ Tutkijan puheenvuoro
- ✓ Nuorten näkemyksiä
- ✓ Vuorovaikutus ja keskustelu
- ✓ Lopussa yllätysnumero

Sote- ja maakuntauudistusta tekemässä

- Mitä ihmettä ovat kasvupalvelut?
- Milloin sote-uudistus tulee siis toteen?
- Miten tää vaikuttaa nuorten palveluihin?
- Ymmärtävätkö nuoret mitä me teemme?

→ haastavaa, jännittävää ja vaativaa

Työnjako kunnan, maakunnan ja valtion välillä

KUNNAT

Paikallisen osallistumisen, demokratian ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä.

- Osaaminen ja sivistys
- Terveys ja hyvinvointi
- Liikunta ja kulttuuri
- Nuorisotoimi
- Paikallinen elinkeinopolitiikka
- Maankäyttö ja rakentaminen

MAAKUNNAT

- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Pelastustoimi
- Ympäristöterveydenhuolto
- Aluekehittäminen
- Alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus

- Työ- ja elinkeinopalvelut
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu ja joukkoliikenteen alueellinen suunnittelu
- Maaseudun kehittäminen ja lomituspalvelut

VALTIO

- Oikeusvaltion ylläpito ja kehitys
- Perusoikeuksien turvaaminen ja arviointi

- Turvallisuustehtävät
- Valtakunnalliset ja kv-tehtävät
- Yleinen edunvalvonta

Työ- ja
elinkeino-
palvelut

Sosiaali-
ja terveyden-
huolto

Ympäristö-
terveyden-
huolto

Pelastus-
toimi

Maakunnan keskeiset tehtävät

Alue-
kehittäminen

Liikenne-
järjestelmä-
suunnittelu

Maaseudun
kehittäminen
ja lomituss-
palvelut

Sote- ja maakuntauudistus

- > Ihmisten hyvinvointi- ja terveyserot vähenevät
- > Asiakaskeskeiset, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut
- > Julkisen sektorin kestävyysvaje supistuu 3 mrd euroa vuoteen 2029

Mitä nyt tapahtuu?

- Maakuntavaalit lokakuussa 2018, kampanjoiden myötä tietoa suomalaisille
- Valmistelua tehdään alueilla (muutoshenkilöstö ja lape-agentit)
- Valmisteluissa isot erot alueilla (Uusimaa ja V-S hitaita)
- Valinnanvapaus-sovittu, paketti eduskuntaan

Maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamis- ja kehittämishanke

= Kanta-Häme, Pohjois-Karjala ja Uusimaa perustavat
maakunnalliset nuorisovaltuustot ja lähtevät osallistumaan nuoria
maakuntapäätäjiksi!

Hanke lyhyesti

“- - maakunnan tulee asettaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi nuorisovaltuusto, jolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa maakunnan lasten ja nuorten palveluja koskevien palvelujen toteuttamisen kaikkiin vaiheisiin.” (HE 15/17)

- Kolmivuotinen hanke, joka on alkanut keväällä 2017. Ensimmäisen vuoden on rahoittanut opetus- ja kulttuuriministeriö
- Hanketta koordinoi kaksi Nuva ry:n työntekijää: projektipäällikkö ja projektisihteeri
- Lisäksi mukana nuorista koostuva ohjausryhmä (10) ja Kuntaliiton asiantuntijoiden kokoama asiantuntijaryhmä
- Osallisuutta edistää myös Nuorten Keski-Suomi ja heidän hankkeensa Nuorten ääni maakunnissa! -> wp.nuortenkeskisuomi.fi

Hanke käytännössä

2017

1. Valmistelut: pilottimaakuntien haku ja valinta, ohjausryhmän haku ja valinta, nuorten kokoaminen yhteen, maakuntapäätäjien informoiminen

2018

2. Pilotoinnit ja kehittäminen: Maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustaminen ja toimintaympäristön varmistaminen. Manujen kokeilut.

2019

3. Tulokset: Manujen kokeilun ja hankkeen tulosten jakaminen muiden maakuntien kanssa. Manujen toimintaympäristön varmistaminen.

Kesä-heinäkuu

Elo-syyskuu

Loka-marraskuu

Joulukuu-

KARTOITUS

PILOTTIMAAKUN-
TIEN HAKU JA
VALINTA

SUUNNITTELU-
PÄIVIEN IDEOINTI

OHJAUSRYHMÄN
VALINTA

MAAKUNTA-
VIERAILUT

KARTOITUSTA
PAIKAN PÄÄLLÄ

SUUNNITTELUA
ALUEEN NUORTEN
JA VAIKUTTAJIEN
KANSSA

OHJAUSRYHMÄ
ALOITTA

PERUSTAMINEN

MANUJEN
PILOTOINTI

SPARRAUS &
NEOVONTA

NUVIEN
VAHVISTAMINEN

PILOTOINNIT JA
KEHITTÄMINEN

ARVIOINTI

KOULUTUS-
PAKETTIE
TOTEUTUS

SEURANTA JA
NEUVONTA

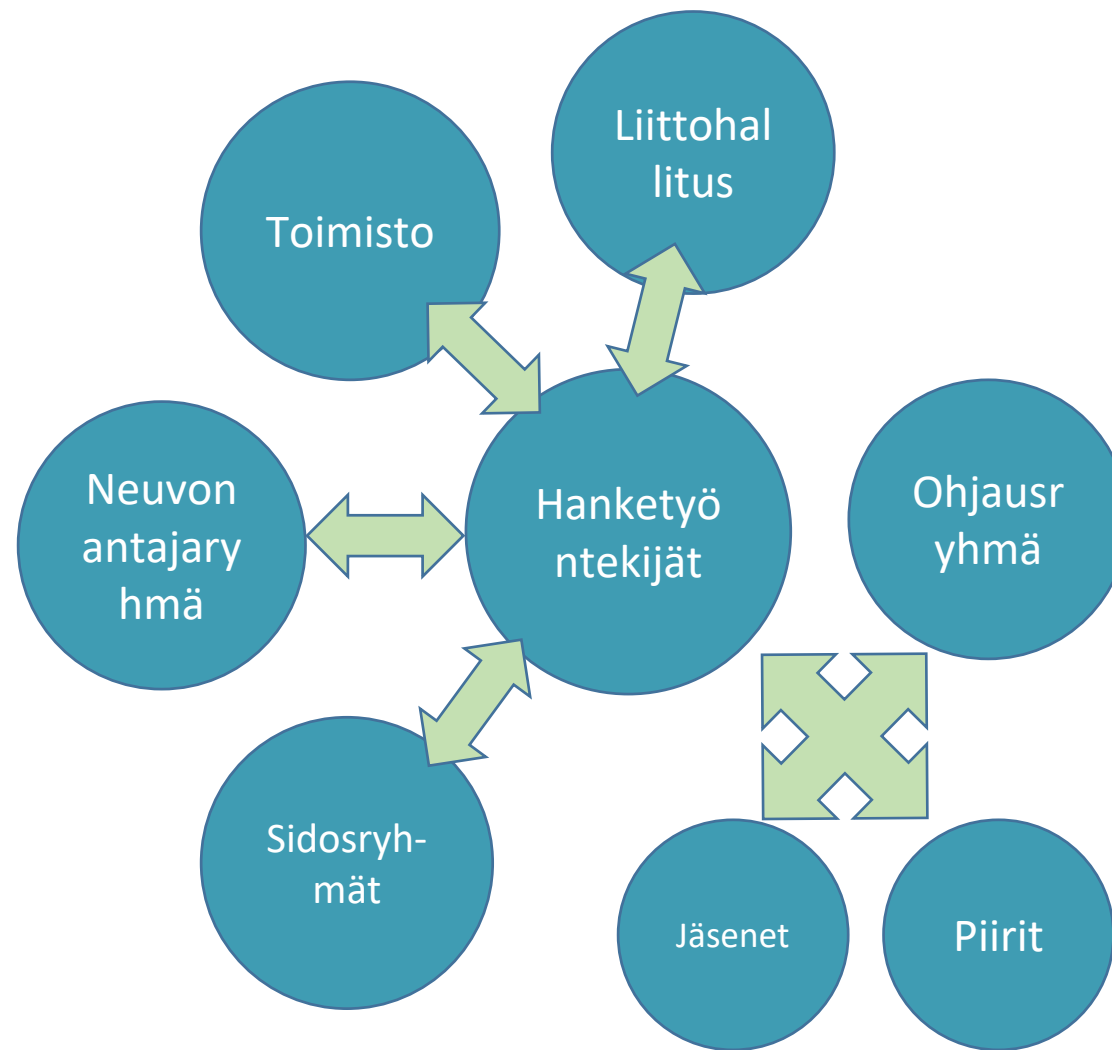
VIESTINTÄ/TIEDOTUS: Osallistavaa, vuorovaikutteista, selkeää,
tasa-arvoista ja nuorilta nuorille

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto
Nuva ry.

Toimijat

Keskiössä
Nuorilta nuorille
-toiminta!

Mitkä manut?

- Hankkeessa pilotoidaan manuja eli maakunnallisia nuorisovaltuustoja kolmessa maakunnassa: Kanta-Häme, Pohjois-Karjala ja Uusimaa
- Manujen jäsenet valitaan kuntien nuvista. Jokainen nuva saa vähintään yhden edustajan!
 - Pohjois-Karjalassa nuoret kannattavat mallia 2/nuva
- Manut toimivat aluksi väliaikaisen maakuntahallinnon alaisuudessa siihen asti kunnes tuleva laki astuu voimaa 1.1.2020
- Manut tekevät hankkeen aikana kokeiluja, joilla etsitään parhaat toimintamallit
 - Esim. kiertävä kokouspaikka, sähköiset kokousjärjestelyt, teemakokoukset

Miksi Nuva ry lähti tekemään hanketta?

- Lakisääteisyys: Manut tulee tehdä
- Tarve luoda uusi osallisuuden ja vaikuttamisen kanava nuorille.
- Samalla juurrutetaan toimintakulttuuria maakuntiin.
- Nuva ry. looginen toteuttaja: osallisuuden asiantuntijuus, kokemus ja verkostot. Loogisin toimeenpanija ja yhteistyökumppani nuorten osallisuudessa valtakunnallisesti!

Hankkeet haasteet ja mahdollisuudet

- Kaikissa kunnissa ei ole nuvaa?
 - Uuden kuntalain 26 § velvoittaa perustamaan
 - Hanke mahdollisuus kehittää nuva-toimintaa!
- Miksi manuja kokeillaan jo nyt, vaikka uudistus astuu voimaa 1.1.2020?
 - Nuoret pääsevät vaikuttamaan alusta lähtien maakuntiin
 - Varhainen vaikuttaminen mahdollistaa osallisuuden juurruttamisen maakuntiin

Nuoret saavat edustajan valtuustoon ja pariin lautakuntaan

JANAKKALA. Janakkalan nuoris

Kirkkonummen nuorisovaltuustoon kilvoitellaan kunnan vaalissa – ehdokkaita 44, katso nimet!

09.09.2017 | JUTUT

Nuorisovaltuusto valitsi edustajansa

Hämeenlinnan Nuorisovaltuusto järjestäytyi ja valitsi kaupunginvaltuustoon.

Tuusniemellä 12 nuorisovaaliehdokasta, vaalit tänään

TÄNÄ vuonna nuorisovaltuuston vaaleihin asettautui ehdolle 12 tuusniemeläistä nuorta. Vaalit järjestetään tä-

Vimpeliin tulee nuorisovaltuusto

Uusi nuorisovaltuusto valitaan pian

■ Jyväskylän uusi nuorisovaltu

Här är Vasas nya ungdomsfullmäktige

Suomussalmelle

oma nuorisovaltuusto

Kunnanhallitus asetti uudeksi vaihtamistoimielimeksi Suomussalmen oman nuorisovaltuuston.

Keravan nuorisovaltuusto päätti tulevista vaaleista – ehdokasasettelu alkaa pian

Pyhäjoki perusti nuorisovaltuuston

Pyhäjoen kunnanhallitus perusti Pyhäjoelle nuorisovaltuuston

Nuva ry.

Anu Vehviläinen
@AnuVehvilainen

Nuva tekee eikä meinaa.

Aleksi Koivisto @AleKoivisto

Ja hupsista vain päästiin valtion Muutoksessa-blogiin. Nuoret mukaan maakuntia rakentamaan! #maakuntanuvat @Nuva_ry alueuudistus.fi/blogi/-/blogs/...

15.9.2017 21.56

Jenni Airaksinen
@AiraksinenJenni

Seurataan

Kiitos @Nuva_ry! Tyypit on ihan ytimessä. Vaikuttamisessa olennaista usko omaan asiaan ja faktat. Kannustin vetoamaan myös tunteisiin!

14. lokakuuta 2017

Anu Vehviläinen
@AnuVehvilainen

Seurataan

Kiitos @Nuva_ry itsellenne. Hyvä ote teillä: ei jarrutusta, vaan rakentavaa osallistumista. #maakuntanuvat #maakuntaudistus #sote

Nuva ry. @Nuva_ry

Kiitos kunta- ja uudistusministeri @AnuVehvilainen ja jatketaan yhteistyötä. #Nuoret maakuntia rakentamaan! #Aktiivipäivät #maakuntanuvat

11.34 - 14. lokakuuta 2017

Hankkeen viestintä ja näkyvyys

- Viestinnän ytimessä sama nuorilta nuorille
 - Nuorten ohjausryhmä aktiivinen ideoija ja toteuttaja
 - Nuorten blogikirjoitukset Uusimaa2019, OmaHämeessä ja RadioRexissä
 - mielipidekirjoitukset
- Nuva ry:n viestintäkanavien hyödyntäminen:
 - johdonmukaisuus
 - saavutettavuus
- Medianäkyvyys: Suomenmaa, Nuorisotyö-lehti, Kuntalehti, Karjalainen, Aamuposti ym. paikallislehdet

www.nuva.fi/maakuntanuvat

Nuoret mukaan maakuntaudistukseen!

Maakunnan päätöksenteko, toiminta ja asukkaiden osallistuminen

Mitä palveluja maakunta tarjoaa nuorille?

1. Sosiaali- ja terveystalvelut (kouluterveydenhuolto)
2. Alueiden kehittämispalvelut (alueen brändi, innovaatiot)
3. Liikennepalvelut (joukkoliikenne, koulukuljetukset?)
4. Kasvupalvelut (työllisyys, Ohjaamo-toiminta, syrjäytyminen)
5. Maahanmuuttajien palvelut (monikulttuurisuus)
6. Muut: maa- ja elintarviketuotannon palvelut, ympäristöpalvelut

Nuoret mukaan maakunnan valmisteluun!

- Nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet on huomioitava maakuntastrategiassa
- Palvelustrategiaan kirjaukset, että nuorten vaikutusmahdollisuudet sote-palveluihin on sosiaalinen painopiste hankinnoissa. Sopimukseen osallisuus!
- Kuraattorit ja koulupsykologit kuntaan - kouluterveydenhuolto maakuntien vastuulle
- Ohjaamo-toiminta maakuntien järjestämisvastuulle?

Mitäs ovat maakunnallisen nuorisovaltuuston tehtävät?

1. Edustaa nuoria sote- ja maku-uudistuksen valmistelussa
2. Toimia nuorten neuvonantajaryhmänä Lapsi- ja perhepalvelujen (LAPE) muutosohjelman työssä ja Ohjaamojen suunnittelussa
3. Valmistella palvelulupauksia ja maakuntastrategiaa
4. Osallistaa nuoria mukaan maakunnan valmisteluun!
5. Välittää tietoa uudesta maakunnasta ja maakuntavaaleista

Ketkä maakunnalliseen nuorisovaltuustoon kuuluu?

- Toimintasäännössä Manu itse päättää:
Jäseninä noin 26-42 nuorisovaltuutettua
- Yksi puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa
- Teemakokouksia keväälle 2018
- Ensimmäinen kausi 1.1.2018 - 31.12.2018.
- Määrärahaa haetaan maakuntaliitolta

Kuka Manua ohjaa?

- Ohjaaja(t) (nuoristyöllinen/hallinnollinen osaaminen Manun tueksi?)
- Työparimalli voisi olla mahdollinen?
- Tehtävinä kokouksien valmistelu ja ohjaus
- Tulevassa maakuntahallinnossa toivottavasti osallisuus- ja järjestötyöntekijät

Nuorisovaltuustojen sudenkuopat – missä maakunnat helposti mokaavat?

**Ohjaus,
perehdytys ja
tunnustaminen**

**Aikuiset
päättävät ja
linjaavat**

**Pelätään
nuorten ääntä**

**Ei muisteta
nuorten
erityispiirteitä**

KIITOS!

Koulutukset, lisätiedot ja tapahtumat: www.nuva.fi

#nuvaperhe
#maakuntanuvat

Projektipäällikkö Aleksi Koivisto,
aleksi.koivisto@nuva.fi
050 468 0035

Projektsihteeri Ainomaija Rajoo
ainomaija.rajoo@nuva.fi
050 355 1214

@nuva_ry

Katseltavaa

- Nuorten näkemyksiä maakuntauudistuksesta:
https://www.youtube.com/watch?v=GBU_Fzqibmc&feature=em-upload_owner
- Akatemiatutkija Hanna Wass nuorten osallisuudesta maakuntauudistuksessa:
- https://www.youtube.com/watch?v=Sw_Z9y_Cz2g&t=37s